

Виходить у Львові
щодня (крім неділь і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: уліця
Чарнецького ч. 10.

ПИСЬМА приймають
ся лиш франковані.

РУКОПИСИ
взертують ся лиш на
окреме жадане і в за-
в'язанні оплати почт.

РЕКЛЯМАЦІЇ
незапечатані візьмі від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в бюрі дневників ка-
саж Гавсмана 9 і в ц.к.
Староствах на про-
вінції:

на цілий рік К 4-80
на пів року К 2-40
на чверть року К 1-20
місячно . . . К—40
Поодинокое число 2 с.

З поштовою пе-
ресилкою:

на цілий рік К 10-80
на пів року К 5-40
на чверть р. К 2-70
місячно . . . К —90
Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

Перші переговори в справі чеського союму. — Сла-
вянська унія мабуть розлетиться. — Загадо-
чі гості у царя. — Амбасадор і дорожжар.

„Slav. Uogr.“ доносить: Вчора по полудні
зібрали ся у бар. Бінерта на спільну нараду
намістник Чехії гр. Куденгове, маршалок кн.
Лобкович і члени чеського відділу краєвого, др.
Скарда і др. Еппінгер над справою скли-
каня чеського союму. Нарада тревала
звнш дві години. Обговорювано також справу
скликаня конференцій в Празі. Скли-
кати має маршалок краю а оба члени відділу
краєвого обіцяли ему, що будуть ему помага-
ти. Конференція має бути скликана 18 с. м.
а возьмуть в ній участь німецькі і чеські послы
по 8 з кожної сторони. Далше обговорювано
справу двигнення чеського союму і фінансову
кризу Чехії.

По конференції маршалок краєвий кн.
Лобкович подякував бар. Бінертові за є скли-
кане а бар. Бінерт обіцяв попірати всякими
силами всі змаганя стремлячі до того, щоби

удвижимити чеський сойм. Нині буде на кон-
ференції у бар. Бінерта проводир чеських агра-
рнів в чеськім соймі посол Дворжак.

Факт, що всі чеські партії парламентарні
сполучили ся в один клуб, уважають загаль-
но за знак, що Чехи хотять стати прави-
тельственною партією. Коли би до
того прийшло, то очевидно клуб той зірвав би
аносини з теперішню славянською Унією і она
би розлізла ся. Дятого то зовсім справедливо
пише „Slov. Narod“: „Тяжкі часи, надходячі для
Унії, мусять застати полудневих Славян приго-
товлених на все, приготовлених і на ту евен-
туальність, що завалять ся стовпи пи-
нішньої світлої славянської вза-
імности у Відні“. — Се був би не пер-
ший та й мабуть не послідній доказ взаїм-
ности славянської а все-таки п. Шустершиц до-
казаує, що нова організація Чехів означає фак-
тично скріплене Унії. — Поживемо, побачимо.

З Фрідберга, місця побуту царської пари,
доносять, що в неділю по полудні явились
там в замку два мужчини в мундурах офіцирів
16 полку піхоти і старали ся дістати ся до
царя. Сторожі війскові їх перепустили і аж
послідна їх не пустила, бо не мали відповідних
легітимаций; они вернули ся і шезли десь без

сліду. Припускають, що то були якісь заго-
вірники.

В Константинополи прийшло вчера на
одній з тамошних улиць над морем до дуже
прикрої сцени межі італіянським амбасадором
а візником якоїсь дорожки. Амбасадор, що був
в товаристві драґомана і каваса, хотів наймити
дорожку, щоби поїхати до Пери. Візник не
хотів їхати і відповів кавасови по простацки.
З того прийшло до сварки і кавас добув ша-
блі а амбасадор зачав візника бити палицею.
Зробило ся велике збіговиско і товпа зачала
кричати: Смерть амбасадорови! — Амбасадор
пішов відтак до міністра справ заграничних
а жалобою, а Ріфаат-паша обіцяв покарати
винуватих.

Російська агітація в бурсах.

Перед кількома днями подадо було „Slo-
wo Polskie“ під заголовком „Мнїме пере-
слідване москвофілів“ слідуючу ко-
ротку звітку: Др. Дмитро Марков, парламен-
тарний посол, належачий до москвофільської
партії, мав, як доносить „Прикарпат. Русь“,
звернути ся до міністерства просвіти з жало-

8)

Три пригоди

ШЕРЛЬОКА ГОЛЬМСА

(З англійського — Конана Дойле).

(Дальше).

— Ватсон міг би вам сказати, що я вже
в школі був хлопцем нервовим, котрий легко
роздражнював ся; то вже така моя урода. Ме-
ві прийшов на гадку мій вуйко і другі міні-
стри, тота ганьба, якої я наробив ему, собі
і всім моїм своякам. Правда, що я став ся
жертвою якоїсь незвичайної судьби; але кого
то обходить, скоро розходить ся о дипломатичні
інтереси? Без сумніву — я був безнадійно
знищений і вкритий ганьбою. — Що
тоді робив, того вже не памятаю, мого звору-
шене було ва велике. Ще лиш як криві сон
собі пригадую, що урядники мене обступили
і старали ся успокоїти. Один з них поїхав зі
мною аж до стайції Ватерльо і всадив мене до
поїзду, що відходить до Вокінґа. Мабуть був би
мене аж сюди відвів, як би случайно не знай-
шов ся був на двірці доктор Ферріє, що меш-
кає в нашім сусідстві. Доктор той був так до-
брий, що взяв мене в свою опіку і то було
моє щастє, бо за хвилинку по відїзді взяли
мене корчі і заким ми доїхали до дому, розі-
брала мене така горячка, що здавало ся, як би
я вже в розуму зійшов.

Можете собі подумати, як поперебуджу-
вали ся мої свояки, коли доктор задзвонив
і побудив їх а они побачили мене в такім ста-
пні. Відній Анні і моїй матери серце мало не
пукло. Доктор Ферріє довідав ся від поліцїста
на залїзници на стілько, що міг бодай по части
пояснити, що стало ся, але то, що він розпо-
вів, не могло уми успокоїти. На всякий случай
жадала мене довга хороба; Йосиф муєв дятого
скоренько виносити ся із своєї спальні на
приземі, з котрої зроблено шпиталь. Вільше
як девять неділь вилежав я тут без памяти
в шаленій горячці в наслідок запаленя мозку.
Лиш завдяки докторови і панні Геррізон я ще
жию. Она доглядала мене через цілий день
а паймлена дозорниця сиділа через ніч коло
мене; я вже зовсім не знав, що зі мною діє
ся і можна було по мені всего сподівати ся.
Лиш поволі уступало мое помрачене ума і аж
в послідних трох днях прийшов я знов до па-
мяти. Ах, часом гадаю собі, що було би ліпше,
як би я таки зовсім не відзискав був свідомости!

Зараз зателєграфував я насамперед до
Форбеа, котрий має сю справу в своїх руках.
Він прийшов і говорив мені, що зробив все,
що лиш було можна, але не відкрито ні най-
меншого слїду. Дверника і его жінку переслу-
хували кілька разів, але тим не вьяснило ся
нічого. Та й підозріне на малого Горота пока-
зало ся неоправдане. На него впало підозріне
дятого, що він мав французке імя і позіста-
вав в бюрі в позаурядових годинах. Але він
хоч і походить з гуґонотської родини, то все-

таки з него Анґлієць душею і тілом. А відтак
ли розпочав преці роботу аж тоді, коли він вже
був вийшов. На вас, пане Гольмс, спочиває
тепер вся моя надія; як і она мене заведе,
то пропаде на завсїгди моя повага і мое ста-
новище в свїті.

Утомлений тим довгим оповіданем, недо-
ужий поклав ся знову а его дозирателька по-
дала ему чим скорше якогось покріпленя.
Гольмс сидів з прижмуреними очима і по-
давши голову взад, ніби дрїмав; хтось чужий
був би гадав, що то все его нічого не обхо-
дить, але я пізнав по цілій его поставі, що він
вповні заняв ся сею справою і старав ся єї по-
няти та в своїй голові пояснити.

— Ваше оповідане — відозвав ся він на-
конець — так було основне, що маю вам ще
лиш кілька питань поставити. Але одна обста-
вина видає ся мені особливо важна: Чи ви
казали кому, що вам повірено сю тайну роботу?

— Нікому в свїті.

— На примір і панні Геррізон ні?

— Ні; від коли мені поручено ту робо-
ту, я аж до єї виконаня не їздив до Вокінґа.

— Та й ніхто з ваших свояків не захо-
див до вас?

— Ніхто.

— Але ваші свояки були би знали, куди
в тім будинку повернути ся?

— А вжеж, они всі бували там прина-
гідно.

— Коли ви нікому нічого не говорили о
тім договорі, то очевидно всі тоті питання не-
потрібні.

бою на нашу краєву Раду шкільну, котра піби 8 серпня видала окружник, забороняючий приймати діти родичів москвофільських до шкіл середних. В міністерстві заявили однак, що там о тім окружнику нічого не знають.

В слідуючій числі, навязуючи до повисшої звістки, написало „Słowo Polskie“ знов під заголовком: „Агітація російська в бурсах сьвятоюрських“ що слідує: „Як тепер довідуємо ся, річ мала ся инакше. Краєва Рада шкільна доконала недавно люстрацій староруских бурс, ествуючих у великім числі в нашім краю. Висліди люстрацій виказали, що інституції ті суть в руках старорускої партії мов би школою політичною, котра старає ся вщепити в молодіж почуте російської народности всілякими способами. І так управа такої бурси вводить интензивну науку російської мови, котрою молодіж послугує ся виключно в заведеню. Додати треба, що управителі бурс, не могучи послугувати ся учительками з Галичини, виносячими знанє російської мови з дому — заангажували Росіянки з роду на виховательки і учительки.

Щоби молодіж признала язик і літературу російську за власну, бібліотеки заведеня містять в собі побіч творів російської літератури також численні брошури політичні і полемічні, при чім треба зазначити, що кождий з вихованків мусить учацати до читальні, бо в противнім случаю кидає бурсу. Тенденція вщиплюваня в молодіж понятя російської народности прибирає політичну прикмету, що доказує такий факт, як уміщуванє в бурсах мапи Росії яко одинокої географічної карти і уміщеня на стінах лиш російських діячів. Бурси устроюють в своїх мурах торжества виключно в честь визначних личностей російських а навіть ученикам позваляють або кажуть брати участь в зборах, устроєваних поза мурами заведеня москвофільскою партією.

Наконець треба піднести, що москвофіли, які тепер називають ся Росіянами, на зїзді своєї партії, устроєної з кінцем червня с. р., даючи образ своєї діяльности, вказували про-

сто на бурси яко на терен пропаганди і чванили ся великим числом інституцій, стоячих під їх впливом.

Без сумніву против тої пропаганди видала краєва Рада шкільна відповідні зарядженя і о них певно розходило ся п. Марковови в обжалованях о „переслідуванє галицких Росіянів“ в шкільництві.

Треба признати, що „Słowo Polskie“ дуже об'єктивно і предметово, можна би сказати з добрим знаєм річи пояснило пос. Маркову цілу справу. Ми ще вернемо до неї а поки що хочемо ще лиш нашим читачам пояснити два, що так скажемо терміни, яких ужило „Sl. Pol.“, затемнюючі по часті правдивий стан річий.

В Галичині увійшло взагалі в моду, коли говорить ся про москвофілів і ширену ними російську агітацію, не лиш на шкоду руского народу але й краю та австро-угорської держави, називати москвофілів „Старорусинами“. Виходило би з того, що то якісь ніби „старі Русини“ а може якась стара партія руска ширить ту агітацію. Така назва може комусь бути навіть дуже на руку, бо можна не раз показати і сказати, кому потреба: Дивіть ся, що тоті Русини вирабляють! Таж то они і ляш они ділають на шкоду габсбургської монархії. Тимчасом тою російскою агітацією не знаймають ся ніякі „Старорусини“, ніяка „староруска“ партія, бо такої у Русинів не було й нема. Старі і молоді мусять преці всюди бути і якраз російскою агітацією в Галичині найсильніше займали ся, як природно, завжди і займають ся нині молоді. А що агенти вийшли случайно з поміж Русинів, то се чей не дивота, бо деж їх нема. Атже й між Поляками они знаходять ся і там їх навіть аж стріляють. Длятого то не справедливо і не чесно єсть називати якихсь платних, найманих агітаторів іменем якогось народу а навіть ще надавати їм характер якоїсь народної партії. Таким людям як російські агенти в Галичині між Русинами поправді не належить ся навіть назва „москвофіл“, бо се ще за чесна для них назва, бо „москвофілом“ або „русофі-

лом“ може бути кождий й найчестнійший чоловік, чи Русин чи Поляк, але через то ще не потребує бути зрадником того народу, з котрого вийшов і ділати на єго шкоду, все одно чи з так зв. „переконаня“ чи за гроші.

Так само не можна також говорити о якихсь „сьвятоюрських“ бурсах. Колись, коли в Сьв. Юрі верховодив може Куземський і т. п., можна ще було говорити о якихсь „сьвятоюрцях“, але їх вже давно нема і они нинішних т. зв. москвофільських бурс не закладали. Називанє теперішних москвофільських бурс „сьвятоюрськими“ може також лиш баламутити людей і підсувати гадку, що то теперішній „Сьв. Юр.“ їх піддержує, коли тимчасом він не має з ними нічого спільного.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 8-го вересня 1910.

— Іменованя і перенесеня. П. Міністер просьвіти іменовав пров. управителя учительської семінарії в Кентах, проф. Нос. Гебгардта директором учительської семінарії в Коросні. — Президент гал. Дирекції почт і телеграфів переніс офіціала почтового Мар. Нахолла з Підволочиска до Львова і призволив на взаїмну заміну місць службових офіціалам почтовим: Генр. Седлякови в Коросні і Волод. Здановичеві в Горлицях.

— Поминальне богослуженє за бл. п. Ярослава Кулачковского, директора „Дністра“, відбуло ся вчера в Успенській церкві. Богослуженє відправив о. митрат Туркевич в сослуженю дияконів. Церков була битком наповнена львівскою інтелігенцією. Крім вдвоиці з доньками були иншими: др. Олесницький, директори „Дністра“ др. Охримович і Вол. Шухевич, секретар „Дністра“ п. Бриттан, др. Озаркевич і б. и. Явила ся на богослуженю також молодіж шкіл Руск. Тов. педагогічного. Співав хор учеників. Після Служби Божої і панакхиди відбуло ся ще друге торжество на кладовищі, де зібрав ся вже менший гурток львівських Русинів. „Дністер“ закупив між могилами Марк. Пашкевича і Волод. Барвіньского місце, де побудував мурований гріб з гарним нагробним каменем з Лябрадору. До сего гробу перенесено домовину з дотеперішньої могили, а о. митрат Туркевич з о.

— Я о тім не говорив.
— А чи знаєте щось близшого про дверника?
— Лиш то, що він старий воляк.
— З котрого полку?
— Мені здає ся, що він служив при гвардії.
— Добре — о тім буде Форбе міг сказати мені щось докладнішого. Поліція знає ся знаменито на таких річах, лиш не уміє з пих користати. — О, якаж красна рожа! — З тими словами пустив ся він попри ложе недужого до вікна, щоби придивити ся урваній мохнатій рожи, котрої делікатна рожева краса відбивала ся чудово від зелених листків. Що він интересує ся цвїтами, то було для мене щось зовсім нового, а бодай він мені ще ніколи не показав своєї радости з того.
Мені здає ся — говорив спершись на вікно — що в нічім так не на місці робити якісь висновки як в реалії. Єі можна розумними висновками так розвивати як строгу науку. У мене означають цвїти найпевнішу заповрку доброти провидїня. Все инше — наші сили, наші спонукки, наша пожива — потрібні кочє до житя. Але отєя рожа то щось особенного. Єі запах, єі краса не служать до удержаня житя лиш для єго окраси. Але знаємо, що то лиш доброта робить нам особенну радість і ддятого кажу, що цвїти для нас то якась много заповідаюча заповрка.
Підчас коли Гольме так розумував, на лиці Персі Фельпса і в мінах єго дозирательки пробивало ся велике адивованє і розчарованє. Він все ще держав рожу в руках і стояв задуманий. Наконець панна пробудила єго з єго задуми. — Чи маєте які вигляди, пане

Гольме, що зможете вислідити ту тайну? — спитала она трохи острым тоном.
— Ах так — ту тайну! — Він параз вернув знов до дійстности. — Не дасть ся заперечити, що то дуже дивний і запутаний случай, але прирікаю вам, що розелїджу справу а відтак повідомлю вас, коли щось важного відкрию.
— Чи ви вже знайшли щось такого, на чім могли би оперти ся?
— Таке ви подали мені аж сїм таких точок, але я мушу очевидно все пасамперед добре розелїдити, заким можу сказати, чи они до чогось придатні.
— Чи маєте на когось підозріне?
— Так, на себе самого —
— Що?
— Бою ся робити за єкорі висновки.
— То ідіть же до Лондону і розелїджуйте там тоті точки.
— Дуже добра рада, моя панно — сказав Гольме і встав. — Я гадаю, Ватзоне, що не можемо нічого ліпшого зробити. А ви, пане Фельме, не робіть собі ніяких пустих надій, бо справа дуже запутана.
— Не буду мати спокою, доки аж вас знов не побачу — сказав молодий дипломат зітхнувши.
— Дожидайте мене завтра тим самим поїздом; приїду хоч би вам дати звістку про негативні висліди.
— Нехай вам Бог заплатить за вашу обіцянку — сказав на то наш клієнт. — Вже сама гадка, що в тій справі щось робить ся, додає мені нового житя. — Але ось що я хотів ще сказати: Лорд Гольдгерет писав до мене!
— Так? І щож він писав?

— Єго лист холодний, але не неприхильний. Мабуть моя довга хвороба трохи єго лагіднійше настроїла. Він повтаряє, що справа єсть дуже великої ваги, але що до моєї будучности то не пороблять ніяких кроків — він має очевидно на думці усунєнє мене з державної служби — аж мое здоровлє поправить ся і я буду мати нагоду все поправити.
— Ну, то називає ся розумно і зглядно — сказав Гольме. — Ходиж, Ватзоне, нипі жде нас в місті ще багато роботи.
Носиф Геррізон повіз нас сам на дворець і небавком покотив ся поремський поїзд що лиш засвітало по нім. Гольме сидів мовчки і задуманий та отворив губи аж коли ми Клефем минули.
— То чоловіка дуже розвеселює, коли вїзджає до Лондону такою високою залізницею як ми тепер і споглядає на дома в споді.
Я гадав, що він собі жартує, бо вид був таки добре поганий, але він говорив своє далше:
— Подиви ся як виглядають тоті великі червопї як цєгла чотирукутники домів, що піднимають ся понад дупкові криші; виглядають мов острови серед оловяного моря.
— То народні школи.
— Справдешні свїтила будучности, мій любий! То пасінники, з котрих в кождім богато соток малих живих зеренець, а з тих зеренець виїде колїсь ліпша, розумнійша Англія будучности.
(Дальше буде.)

Телефон 452.

Телефон 452.

Містове бюро

Ц. К. ЗЕЛІЗНИЦЬ ДЕРЖАВ.

у Львові пасаж Гавсман ч. 9

В И Д А Е

Білет складані комбіновано - окружні до всіх і зі всіх значніших місцевостей Європи важні 60, 90 і 120 днів.

Білет складані в однім напрямі на німецьких залізницях, важні 45 днів.

Білет картонові, звичайні, до всіх станцій в краю і за границею.

Асигнати

на місяць в спальних вагонах.

Продаж всяких розкладів їзди і провідників.

Замовлені білети на провінцію висилають ся за поштовою післяплатою або за посередництвом дотичної залізничної станції.

При замовленю складаного білету треба надіслати 5 корон задатку і подати день, від котрого білет має бути важним.

Телсграфічна адреса: Stadtbureau, Львів.